

PATVIRTINTA
Piliakalnio progimnazijos
direktoriaus 2024 m. lapkričio 18 d.
įsakymu Nr. V-42 A (1.2)

ALYTAUS PILIAKALNIO PROGIMNAZIJOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagogų etikos kodekse (PEK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi pedagogai.
2. PEK skiriamas tam, kad padėtų pedagogams suprasti neetiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėtų jas spręsti.
3. PEK papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, mokyklos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. SKYRIUS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. PEK paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas pedagogų tarpusavio santykiuose, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

IV. SKYRIUS PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

6. Pedagogai įsipareigoja:

6.1. Aktyviai palaikyti mokyklos siekius, etiškai elgtis tiek mokykloje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą;

6.2. Objektiviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems;

6.3. Puoselėti pagarbūs savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu;

6.4. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitaip mąstantiems, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams;

6.5. Konfliktinėse situacijose elgtis tolerantiškai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyvaus sprendimo;

6.6. Siekiant išvengti konfliktų, svarbius klausimus ypač apmokėjimo už darbą, premijų skyrimą, svarstyti viešai;

6.7. Korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves.

7. Pedagogo etiką pažeidžia:

7.1. Mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje veikloje;

7.2. Nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, smulkmeniškų konfliktų bei intrigų eskalavimas;

7.3. Konfidencialios informacijos apie pedagogus (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) paviešinimas arba viešas aptarinėjimas;

7.4. Nepagarbus, familiarus pedagogo elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

7.5. Nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

7.6. Neigiamų emocijų – nervingumo, pykčio, nesusivaldymo – nekontroliavimas bendraujant su kitais bendruomenės nariais;

7.7. Teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

7.8. Mokytojų, mokinių tėvų bei kitų bendruomenės narių išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

7.9. Neigiamas viešas atsiliepiamas apie mokyklos bendruomenę, jos veiklą bei neigiamos informacijos sklaida visuomenei.

7.9. Mokytojo vardo pažeminimas neatsakingai vartojant alkoholį, keikiantis, netinkamu mokytojo profesijai elgesiu.

V. SKYRIUS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

8. Būtina PEK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas.

9. Kodeksas turi būti priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas ir skelbiamas mokyklos internetiniame puslapyje.

10. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti PEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

11. PEK vykdymą kontroliuoja etikos komisija, susidedanti iš 5 mokyklos pedagogų, išrinktų mokytojų tarybos posėdyje.

12. Už pedagogų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, papeikimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.).

13. Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio mokyklos direktoriui priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

VI. SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Laikytis šio kodekso reikalavimų – kiekvieno pedagogo pareiga ir garbės reikalas.

15. Tais atvejais, kai pedagogo elgesys profesinėje veikloje nereglamentuojamas įstatymų, Piliakalnio progimnazijos nuostatų, vidaus tvarkos taisyklių arba šio Kodekso, kiekvienas pedagogas privalo laikytis susiformavusių tradicijų, kurių turinys atitinka bendruosius etikos principus.
